

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R. P. Thomae Młodzianowski, Polonie, Societatis Jesu,
Prælectionum Theologicarum Tomus ...**

De Metaphysica, Logica, Octo Libris Physicorum, Generatione, Corruptione
Et Anima

Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682

Punctum Difficultatis 1. Proponuntur argumenta pro formis partialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-95667](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-95667)

di. lib. 2. dif. 8. P. 3. Smigletius & alii. Status questionis in hoc est: Volunt Scotistæ, dari formam substantialem in viventibus, v.g. in homine, ossis, carnis, nervi, condistinctam à forma totali, uti est anima rationalis, quas formas volunt esse subordinatas, eò quòd illæ ordinentur ulterius ad animam rationalem, examinandæ sunt rationes utriusque partis.

Punctum Difficultatis I.

Proponuntur argumenta pro Formis partialibus.

Primum Argumentum est Scoti, quod sic proponi potest. Posito, quòd non dentur Formæ partiales, si quis discipulorum in triduo mortis consecrasset, vel posuisset illic corpus Christi, vel non posuisset. Neutrum dici potest. Minor probatur, si enim posuisset Corpus Christi in triduo mortis, ergo corpus Christi in ratione corporis non constituitur anima, utpote quæ tunc non erat, ergo ulterius constituitur Forma corporis condistincta ab anima: si enim tunc posita fuisset anima: Ergo consecratione reductus fuisset Christus ad vitam; si autem non posuisset Corpus Christi in triduo mortis, aliquis discipulorum consecratione sub speciebus panis, ergo nec consecrasset, quod non concedunt oppositi.

RESPONDETUR. Imprimis difficultatem hanc solvendam esse ipsi Scoto: si enim in triduo mortis poterat poni sub speciebus panis corpus Christi consecratione, debuisset poni & anima, nam habuerunt potestatem consecratione, non solum, Corpus ponendi, habuerunt enim eandem specie potestatem cum nostris Sacerdotibus, qui non nisi simul ponere possant etiam animam; si autem posuissent etiam animam, cur non dicendi essent resuscitantes Christum? Deinde dici potest, non potuisset consecrare in triduo illo Apostolos, idque non defectu potestatis, sed defectu termini ponendi, nempe corporis Christi, idque animati, cum tamen tunc non fuerit animatum. Sed quia hoc videtur esse contra Sanctum Thomam, Tertiâ par. q. 67. art. 7. dici posset, quòd potuerint consecrare, potuerintque ponere corpus sine anima, hoc est, materiam cum talibus accidentibus. Vel etiam ponendo Sacramentaliter ipsam animam, neque tamen per hoc resurrexisset Christus, quia potuisset anima sub speciebus uniti corpori, non tamen corpori in sepulchro jacenti, penes quod præcisè spectari debuisset resurrectio, neque enim corpori replicato, repugnat in uno loco habere animam, in alio non habere.

INSTAT primò Pontius, in quantum dicitur poni tuac materiam cum accidentibus, & di-

cit, vi cuius responsionis sequi, quòd quando ex ligno generatus est ignis, verum est dicere, quòd corpus ligni, sit sub forma ignis.

RESPONDETUR. Esse illic non nisi ampliatiuè corpus ligni, quia non manet combinatio accidentium ligni.

INSTAT secundo idem. Si idem est corpus Christi, ac materia Christi, posset quis æquè consecrare cum hac forma, hæc est materia mea, ac cum hac alia, hoc est corpus meum.

RESPONDETUR. Imprimis retorquendo argumentum, & querendo; an cum hac forma, hæc est materia mea, cum forma partiali substantiali constituyente, v. gr. in ratione exigitivi quantitatis, possit quis consecrare? Directè dici hoc potest, quòd ad hoc; an teneat aliqua Forma Sacramentalis, non solum sit spectandum, an in re idem verba importent, sed etiam spectandum est, an usus communis ad eam rem significandam adstrinxerit hæc verba; & ita idem in re est dicere; Ego te baptizo in Nomine Trinitatis, ac dicere, baptizo te in Nomine Patris & Filii & Spiritus Sancti, & tamen prior illa Forma non tenet, eò quòd usus communis, ad significandas distinctè tres personas, non assumpserit Ly Trinitas. Cum ergo ly materia prima cum accidentibus, non sit impositum ad significandum distinctè corpus, quantumvis in re, sit ipsa materia cum accidentibus talibus, ideo prædicta forma, non tenebit.

INSTAT tertio idem. Thomistæ censent, in toto composito subjectari accidentia, compositum illud est dissolutum: Ergo nec eadem accidentia manent, si autem subjectantur in ipsa materia, hoc imprimis falsum est: deinde, accidentia non ponuntur nisi per concomitantiam, corpus autem ponitur vi verborum, Ergo apparet, quòd corpus non dicat illa accidentia.

RESPONDERI posset. Secundum prædicta principia, accidentia subjectari, non in composito. Negando item, quòd accidentia constitutiva corporis, in ratione corporis, per concomitantiam ponatur, nec oppositum ullibi docuit Tridentinum.

SECUNDUM Argumentum est Pontii, fundamentum in Tridentino Sess. 13. C. 3. ubi dicit Concilium Corpus poni vi verborum consecrationis, concomitanter autem animam, ex quo loco sic format argumentum. Non potest corpus, quod ponitur per se sub speciebus panis, non potest inquam esse aliquid constitutum ex anima & materia prima: Ergo corpus non est materia per animam constitutum, quia si esset corpus constitutum ex materia & anima, tunc quando directè ponitur corpus, vi consecrationis, poneretur etiam anima utpote constitutiva corporis, ad eum modum, quòd

quò qui producit per se hominem, producit etiam constitutiva illius, ex Tridentino autem, non producitur directè in consecratione corporis anima. Si autem ad hoc recurras, quòd corpus constituatur materià cum certis accidentibus, contra erit, quia aliàs conversio Eucharistica, non tam esset transsubstantiatio, quàm transaccidentatio: quia esset mutatio in accidentia externa, quæ corpus, quæ tale, dicit; contra quam voluerit citatum Trident. C. 4.

RESPONDERI posset. Quòd intentio Tridentini fuerit declarare, quomodo totus sit sub utraque specie Christus, quæ intentio salvatur, etiamsi per animam constituatur corpus: noluit autem Tridentinum discurre, quid tandem sit constitutum corporis. Hæc de Tridentino. Quòd attinet ad difficultatem in sententia, quæ ponit corpus stare in materia, quæ de se est corpus, utpote condistincta à Spiritu, & insuper addit, accidentia aliqua organisationemque, in hac inquam sententia, ex vi verborum, nonnisi concomitanter ponetur anima, illa autem accidentia per se ponentur, cum quibus magis connectitur corpus sub formalitate corporis, quàm cum anima, quia per illa constituitur etiam in ratione corporis organici, erit autem adhuc tunc transsubstantiatio, quia erit conversio substantiæ panis, in substantiam Christi, quantumvis vi verborum ponatur materia Christi, quæ in ratione Organicæ, talibus accidentibus completur.

TERTIUM Argumentum est: Corpus Christi idem fuit sepultum, quòd fuit de Beatissima natum. Sed hoc esset falsum, nisi detur præter animam forma alia substantialis in Christo, quæ cum materia constituat corpus illud, quia corpus sepultum non potest esse constitutum in ratione corporis, anima, hæc enim non fuit in sepulchro: Neque recurras ad hoc, quòd corpus Christi sit materia cum accidentibus, aliàs accidentia essent de essentia Christi, sicut & ipsum corpus, & sicut dicitur corpus organicum, cum diversis accidentibus, ita dicitur, corpus non organicum, materia cum accidentibus ejusdem rationis, adeoque ignis constabit corpore & forma ignis.

RESPONDERI posset primò. Cum Cajet. & Suar. idem fuisset corpus supposititaliter, hoc est, terminatum eadem personà verbi, sed non erat idem formaliter.

INSTAT Pontius. Si verbum assumpsisset aliam numerò naturam humanam, eadem fuisset supposititalitas, & non idem corpus: Ergo ad hoc, ut dicatur idem Corpus Christi sepultum & natum, non sufficit, si sit idem supposititaliter.

RESPONDETUR. Non sufficere ut sit idem, si cætera sint imparia, v.g. si intercedat distinctio realis, in ipsamet materia, & quia hoc non con-

tingit Christo mortuo, sit ut idem sit Corpus. Cæterum hæc Responsio

NON SATISFACIT. Tum quia ex Mastrio aliud est querere, an idem maneat suppositum; & aliud, an idem maneat Corpus: verbum enim Divinum non dat esse corporeum, nec Patres dicunt, idem mansisse suppositum, sed dicunt, idem mansisse corpus. Tum quia si lignum assumeretur à verbo, & lignum converteretur in ignem, retenta unione verbi, cum materia ligni, non diceretur idem manere corpus Physicum, manente eadem supposititaliter materia: ergò nec nunc dicendum, ex eo manere idem corpus sepultum, quòd erat natum, quia idem est supposititaliter. Tum quia in ratione corporis, non supposito, sed anima constituitur: ergò si non manet anima, non manet idem constitutum. Cæterum si quis diceret, requiri animam ad esse compleri nonnisi corporis, benè se tueri posset, quòd in sepulchro non manserit idem corpus completè, sed incompletè: non mansit quidem completè idem corpus, quia ad hoc complementum in omni sententia requiritur anima, sed mansit incompletum, quia mansit materia, quæ est substantialiter corpus, manseruntque eadem accidentia. Ad quòd attendendo

RESPONDETUR secundò. Idem fuisse corpus sepultum & natum, quia fuit eadem materia, quæ est substantialiter corpus, cum iisdem accidentibus; nec sequitur inde, accidentia esse de essentia Christi, sicut & ipsum corpus, quia corpus, nonnisi secundum id, quòd dicit in recto, est de essentia Christi; in recto autem dicit materiam, quamvis corpus secundum id, quòd dicit in obliquo, non sit de essentia Christi, in obliquo autem dicit accidentia, ad eum modum, quo cœnæ, id quòd dicit in recto, est essentialiale, nempe comestio, illudque est exsatiativum appetitûs, tempus autem quòd dicit in obliquo, est extrinsecum & non exsatiativum. Neque inde sequeretur, quòd ignis constet corpore non organico, quia nomen hoc corpus, usus communis adstrinxit, nonnisi ad significandam in materia certam organisationem, ab heterogeneis accidentibus profectam; ex obiecto autem verum est, ipsam in se materiam esse corpus substantialiter incompletum.

INSTAT Pontius. Si sufficit ad hoc, ut dicatur corpus idem esse sepultum & natum, quia sunt accidentia illius sensibilia eadem, ergo poterit dici, substantiam panis manere in Eucharistia, quia manent accidentia illius sensibilia.

RESPONDETUR. Neg. Sequel. quia non manet eadem materia in Eucharistia, sicut mansit in sepulchro, cum tamen materia in recto importetur à corpore.

INSTAT secundò Mastrius. Quamvis in genito & corrupto eadem remaneat Materia cum iisdem accidentibus, non tamen dici potest, genitum esse corruptum, & idem numero compositum cum illo. Ergo & in presenti idem dicendum.

RESPONDETUR. Quia cum genitum non constituatur ipsa Materia & accidentibus, itemque corruptum, manente eadem materia & accidentibus, non poterit dici manere idem genitum, quod erat corruptum. Quia autem corpus constituitur materia & accidentibus, bene potest dici, si maneat in Christo eadem Materia & eadem accidentia, manere idem corpus.

INSTAT tertio. Esse carnem & nervum, est esse substantiale.

RESPONDETUR. Etiam in principiis Mastrii, esse carneum, nerveum, præter formam substantialem, dicit accidentia, ita, ut si illa non sint, non sit futurus, v.g. nervus; & si substantialitas nervi salvari potest ratione formæ substantialis, cur in nostris principiis salvari non poterit ratione materiæ, quæ est quid substantiale? Unde dici potest, esse nerveum, esse compositum ex substantiali & accidentibus, adeoque inadæquate esse substantiale.

QUARTUM Argumentum est: Si non dabantur in Christo formæ partiales substantiales: Ergo ne materia Christi maneret spoliata omni formâ, succedere debuit post separationem animæ Christi, forma cadaverea: hoc non potest dici, quia si successisset animæ Christi forma cadaveritatis, ergo verbum assumpsit hanc formam, hoc autem dici non potest, quia illam dimittere debuisset ad adventum animæ; dimittere autem non potuisset, propter Theologorum axioma. Verbum, quod semel assumpsit, nunquam dimisit.

RESPONDERI potest variis visis. Imprimis successisse formam cadaverem etiam in Christo, an autem illam assumpserit Verbum, dubium est; fortè non assumpsit, propter illud dictamen Patrum, quod verbum semel assumpsit nunquam dimisit: fortè etiam assumpsit, & postea dimisit, quia id solum, quod semel assumpsit, nunquam dimisit, quod assumpsit ex primaria intentione, & ad hoc, ut redderetur homo, non ex primaria autem intentione, assumpta illa forma. Alii etiam dicunt, materiam Christi in triduo mortis, sub solis accidentibus remansisse, nec successit illa forma cadaverea.

INSTABIS. Supposito, quod verbum assumpsit formam cadaveris, vera esset hæc propositio: Verbum est cadaver, cadaver nos redemit, cadaver natum est ex virgine, quæ absurda sunt.

RESPONDETUR. Retorquendo argumentum,

etiam positis formis partialibus, corpus exanime est cadaver, adeoque Verbum, esse cadaver id est, corpus exanimatum. Deinde in forma concedi potest hæc propositio: cadaver est verbum, quia illius sensus est; corpus exanime, terminatum est persona verbi, quæ propositio est de fide. Reliquæ autem propositiones non sunt veræ, v.g. cadaver est natum de Beatissima, quia denominatio cadaveris advenire non potest, nisi cum est negatio animæ: quæ quia non erat in nato de virgine, cum nascebatur, cum redimebat, nec potuit verificari cadaver redemisse, cadaver natum de virgine, nisi fortè ampliativè, scilicet id, quod erat natum, factum est cadaver. Illustrat hoc Arriaga, quod universaliter non liceat argumentari à denominationibus, quas verbum uno tempore habuit, ad eas in omni tempore applicandas, sicut si Verbum fuisset unitum Angelo, & postea si dimissa ea unione, unitum fuisset naturæ humanæ, in eaque nos redemisset, falsa esset propositio, Angelus nos redemit: ita etiam falsa erit hæc propositio; cadaver nos redemit. Nec ulterius censendum est, aliud esse corpus Christi vivum, & aliud mortuum: quia sub alia est forma, quia divisio & alietas corporis, non est pensanda ex alietate, non nisi advenientis formæ substantialis, sed ex unitate ejusdem numero Materiæ, & eorundem numero accidentium. Hinc si corpori Petri, post abscissum animæ ejusdem, uniretur anima Pauli, idem uterque haberet corpus, quamvis diversam animam, non negatur tamen aliud compositum tunc haberi.

QUINTUM Argumentum. Si non darentur formæ partiales, non esset, quod colere merito possent Christiani in reliquiis Sanctorum; sola enim materia, non mereretur hunc cultum, aliàs carnes Sanctorum in substantiam bestiarum converfas possemus colere.

RESPONDETUR. Ratio colendi reliquias est; quia manet eadem materia, non quomodocunque, sed cum iisdem pluribus accidentibus, ita, ut non possit dici illa materia, jam esse aliud moraliter suppositi; quia autem in bruto jam est aliud materia suppositi, habetque diversa accidentia, deservientia ad aliam formam, non jam defectivam, qualis est cadaverea, sed perfectivam, qualis est forma bestiarum, vermis, &c. Et certe, si coleretur materia illa cum accidentibus bestiarum, jam non illud censeretur coli moraliter, & suo modo physice, cum tamen cultus in moralitate vel maxime fundetur: & sic colimus crucem, quæ attigit Christum, non coleremus autem buccam Judæ Christum osculantis, quia idem moralitatis fundamentum non habemus, in actioneque hac, moraliter non censeretur Christo exhiberi cultus, sed Judæ.

Conti-

Continuantur alie rationes.

Posuimus jam argumenta Theologica, adferenda sunt Philosophica.

PRIMA ratio est Auctoritas Aristotelis, deficientis animam. *Anima est actus corporis organici, potentia vitam habentis*, quod corpus organicum, non potest esse sola materia cum accidentibus: ponat enim Deus unionem materie spiritui omnibus accidentibus, cum anima humana, vel constabit illud compositum corpore & anima; vel non constabit: si constabit, ergo sola materia est corpus, & non dicit illa accidentia: si non, ergo potest dari homo absque corpore, siquidem darentur essentialia hominis, hoc est, materia & forma.

RESPONDETUR. In illo casu fore compositum constans corpore, secundum id, quod dicit in recto corpus, non autem secundum id, quod dicit in obliquo: ut autem dicatur compositum aliquod esse homo, debet constare corpore & anima rationali, corpore, inquam, tam secundum id, quod dicit in recto, quam secundum id, quod dicit in obliquo. Finge in tua sententia materiam habere formam substantialem corporis, ossis, sanguinis, & nullam habere organisationem externam accidentalem, non habere v.g. humiditatem & fluiditatem sanguinis, duritiam ossis, eternum tempore homo vel non? Si non erit, ergo accidentia intrant essentialiam corporis; si erit, ergo massa una indigesta, inutilis ad functiones sensandi &c. erit homo, & breviter, quod tu de hoc composito in tua sententia dices, idem in presenti dicitur. Rursus, corpus organicum estne de essentia hominis, non? non potest non esse de essentia hominis, quia illa compars, per ordinem ad quam definitur anima, est de essentia hominis, sed corpus organicum est illud, per ordinem ad quod definitur anima. Ergo. Si autem corpus organicum est de essentia hominis, ergo accidentia sunt de essentia hominis, idque ideo, quia organisationis importat accidentia, hinc detur materia, dentur & forme partiales, & non dentur accidentia debita, certe non erit corpus organicum, ergo apparet, quod ratio organici etiam accidentia importet, quod si corpus organicum est de essentia compositi, rogo, cur accidentia non ingrediantur rationem compositi substantialis? Conformiter ergo ad materiam de connotatis, dici potest, organisationem petibilem ab accidentibus, esse quid accidentale corpori, necessario tamen requisitum.

SECUNDA ratio. Quando moritur homo, remanent in corpore ejus eadem accidentia numero, quae erant antecederent. Tum quia ita sensus ostendunt, quos falli nulla convincit ratio. Tum quia quae illic esset causa productiva accidentium tam similium: quid si remanent eadem accidentia, & quidem numero,

quaro, in vivo subiectabantur ne in toto composito, an in sola materia? Si in composito, ergo cum eadem numero maneant accidentia, debet manere idem compositum substantiale: ergo manet compositum ex materia & formis partialibus; Si autem subiectantur in sola materia, infero, si manent eadem numero accidentia in mortuo, ergo manebit & eadem forma substantialis, sed non totalis, ergo partialis, quod ipsum probatur, quia nisi forma eadem numero vel specie maneat, non possunt manere eadem numero accidentia, cum eadem forma & figura.

RESPONDETUR. Non posse manere eadem numero accidentia, (quae suppono subiectari in sola materia) nisi maneat eadem forma, si illa sit perfecta, & per se intenta a natura, posse vero manere eadem accidentia, si sit forma defectiva, qualis est forma cadaveris. Vidimus enim, quod quando perfectiva forme ligni, succedit forma perfectiva ignis, non manere eadem accidentia; succedente autem sola forma defectiva, ut cum exsiccat etiam arbor, manent eadem literae insculptae, eadem nodositates &c. arguimusque cum forma defectiva, posse manere eadem numero accidentia.

Idem medius terminus sic aliter proponitur a Mastrio Disp. 2. n. 62. Manent tunc eadem numero accidentia, ergo idem corpus, quod est eorum subiectum inhaesionis; non enim migrare possunt de subiecto in subiectum.

RESPONDETUR. Subiectum inhaesionis illorum accidentium manet immediatum idem, nempe eadem quantitas, mediatum item idem, nempe materia prima.

INSTAT primo n. 96. Materia non est subiectum immediatum accidentium, prius enim est compositum substantiale, quam accidentale.

RESPONDETUR. Esse prius compositum substantiale prioritatem dignitatis intentioneque naturae, sed non prioritatem praesuppositionis. Et certe materia debet praesupponi quanta, ut recipiat formam materialem, ergo praesupponitur jam compositum accidentale ex materia & quantitate, quae est accidens.

INSTAT secundo. Etiam si accidentia residerent in materia, tamen non sunt ei coeque, saltem omnia, & nova accidentia adveniunt cum nova forma, ergo etiam in proposito ita debet esse: non enim potest afferri ratio, cur formae tam diversae, ut anima, & forma cadaveris, eadem prorsus accidentia exigant, in materia.

RESPONDETUR. Concedo, omnia accidentia non esse coeque materiae, sed nego omnia non posse recipi mediate in ipsa materia, immediate in quantitate, adveniunt etiam cum

cum forma, quæ vocatur cadaverea, nova aliqua accidentia, licet non sint nobis nota, pululantia ex pugna, quæ intervenit in decessu viventis. Vel si hæc nolis agnoscere nova, quantumvis non nisi aliqua, disparitas est, quia illa forma cadaverea, cum sit nata sequi immediate abscissum formæ perfectivæ, ex ipsa immediata successione, debuit determinare sibi similia in specie accidentia formæ perfectivæ, hoc ipso enim non esset nata immediate succedere, sed impediretur, quoadusque non producerentur illa accidentia. Quia autem formæ perfectivæ non sunt natæ sibi immediate, & quidem determinatè, succedere, ideo nec exigunt similia accidentia, vel potius eadem prorsus.

INSTAT TERTIO. Unde adhuc petenda est identitas accidentium in corpore vivo & mortuo, nam hæc non potest peti ex materia, hæc enim indifferens est ad omnia accidentia; & si dicatur esse eadem, quia non adest causa à qua fiant nova, eadem etiam ratione dici potest, etiam formam substantialem corporis, esse eandem, quia non potest assignari, causa à qua producatur.

RESPONDETUR. Causa indentitatis illorum accidentium est, ipsa forma defectiva, exigens multa eadem accidentia, cum forma, cui nata est succedere, & quidem determinatè, in talibus circumstantiis.

TERTIA RATIO EST, datur in cadavere hominis aliqua forma substantialis, sed non alia, quam quæ fuit ante mortem hominis, neque enim datur forma cadavereitatis, quia illius causa productiva assignari non potest; vel enim istam formam producerent causæ particulares, vel causæ universales; non primum, quia quando gladio transigitur animal, quid gladius habet virtutis ad producendam illam formam? & cum similis semper cadaverea forma resulter, qui à tam diversis principiis, causativis interitus humani, produci potest? Non secundum, quia causæ universales, non magis sunt determinatæ, ad producendam hanc vel illam formam, nisi determinantur à dispositionibus, quæ autem illic dispositiones determinant ad formam cadavereitatis, immò cum eadem maneant in vivo accidentia, quæ erant in mortuo, non possent determinare ad formam omnino dissimilem cadaveream.

RESPONDERI potest: inrepentino interitu, produci formam cadavereitatis à solo Deo, ad quem tanquam ad auctorem naturæ, spectat providere, ut res secundum exigentiam suam naturalem existant. Cum ergo deponat naturaliter existere materia, non nisi sub forma substantiali, ideo DEUS ad illam producendam tenebitur; quando autem sensum per naturalem corruptionem cedit a-

nima ex vivente, tunc agens destructivum formæ præteritæ, inducit cadaveream, vel suam propriam.

Addisoler, tot esse has formas cadavereas specie distinctas, quot sunt specie distincta ipsa viventia, & ita DEUS extinctæ homine repente determinatur, ad producendam formam cadavereitatis non nisi humanæ; ut autem connaturaliter illam producat, determinatur ab accidentibus, quæ eadem manent, licet non omnia, illis scilicet deficientibus, sine quibus vita continuari non potest, & licet hæc accidentia in præsentia eorum quæ perierunt, non possint determinare nisi ad animam, in absentia tamen illorum determinant ad formam defectivam cadavereitatis, nisi adsit illa forma inducta, v.g. embryonis, quæ ponitur, quando nec dum sunt dispositiones ad introducendam animam requisitæ & nisi adsit agens, quod ultiores dispositiones ad formam perfectivam producat, in his enim circumstantiis illæ dispositiones non determinant ad formam cadavereitatis.

Docet etiam Arriaga, causas contrarias, posse eandem formam cadavereitatis producere, si enim possunt formam carbonis, diversæ causæ producere, sive extinguatur aqua frigida, sive oleo calidissimo, sive cinere, sive naturali defectione ignis, cur non & formam cadaveream, adeo defectivam, producere poterunt etiam contrariæ causæ? Erit autem hæc forma utilis, ne materia maneat sine forma substantiali, quæ quia defectiva, non debet nisi valde debilitate conservare accidentia, ad quorum exigentiam est producta; ideo autem negatur hic influxus formæ cadavereæ, & tamen adstruitur hæc forma, quia non adstructa hac formâ, maneret materia sine forma substantiali, quod absurdum est in Philosophia communi: nullum autem est absurdum, si forma defectiva debilitate influat in dispositiones, ad quorum exigentiam est producta.

Defectibilitas autem illius formæ, ex eo colligitur, quia illa per se non intenditur à natura, bonumque universi postulat potius defectum talis formæ.

Admissâ ulterius hac formâ, docetur, carnem mortuam & vivam esse univocè carnem in re, quia in re caro non est, nisi materia cum talibus accidentibus, quæ eadem sunt abscedente in recenti formâ viventis, interdumque ex usu vocatur caro, & ita dicuntur homines comedere carnes; interdum non vocatur, nam non dicitur caro hominis tumulari, sed cadaver.

Nec erit absurdum, quod formæ distinctæ requirant similia accidentia, quia etiam distincta est forma vitri, glaci, crysalli, & tamen similia in multis requirunt accidentia, quod

quod multò magis verum est de formis defectivis, hoc est, natis immediatè sequi post expulsiōem formæ viventis, succedenteq; formæ cadaveris, non erit idem ratione formæ compositum, idem tamen ratione corporis incompletè accepti, quia eadem numerò, materia, & eadem accidentia.

INSTABIS PRIMO. Forma cadaveritatis solam privationem significat: ergò non est forma Physica. Antecedens probatur: cadaver significat corpus mortuum, corpus autem mortuum, est corpus vitæ privatum; sicut mors nihil aliud est, quàm corpus privatum vitæ.

RESPOND. Vulgariter corpus mortuum, est non nisi corpus vitæ privatum; Philosophicè autem requirit formam adhuc substantialiorem, natam succedere, quæ appellatur à nobis forma defectiva & cadaveria: & sicut per oppositos, manent formæ partiales, tuncque incipiunt habere rationem totalium, nec esset cadaver, si hoc non contingeret, quamvis vulgus ad hoc non attendat; sic & in præfenti, morsque vulgariter est privatio vitæ, sed Philosophicè, est etiam inductio formæ cadaveris. Hæc obiectio inferius plenius solvetur.

INSTABIS SECUNDO. Forma cadaveria, vel dat idem esse carni, quod antea habebat, & sic de cæteris partibus, vel non dat; si idem, ergò non differt substantialiter caro mortua, in esse carnis à carne viva, quod negatur, præcipuè, quia nova substantialis forma, qualis est cadaveria, deberet dare novum esse substantiale composito: si diversum, ergò si quis vendat in macello carnem bovis furtò sublata, posset verè jurare, se non vendere carnes bovis furtò sublata, quia juxta adversarios vendit revera alias specie carnes.

RESPOND. Expresse docet Arriaga n. 69. Carnem vivam & mortuam eandem esse univocè, accedensque forma, sive cadaveria, sive alia, ad eandem materiam, cum iisdem accidentibus manentem, debet tribuere novum esse completi & formati, sed non novum esse corporis incompletè sumpti, nec novum esse carnis, ad eum modum, quò in sententia oppositorum, si Deus retentis iisdem formis partialibus hominis, infunderet animam bruti, idem esset corpus, licet novum esset in ratione completi, formati &c. Deinde juramentum procedit secundum esse morale bovis, æstimationemque moralem: idem autem esse morale, convenit bovi vivo & mortuo.

INSTABIS TERTIO. Si Deus deberet producere formam cadaveritatis, extinctò repente animali, daretur instans, in quo esset materia sine ulla forma: nam in primo instanti, exigeret materia unà cum accidentibus produci formam cadaveritatis, in secundo instanti,

Deus determinaretur ad illam producendam.

RESPOND. Dari posse instans rationis, in quo intelligitur materia sine forma, sed non datur instans temporis: quia in eodem instanti videt Deus exigi à se, tanquam auctor Naturæ, illam formam, & in eodem eam producit.

INSTAT QUARTO Maltius. Connaturalius salvatur, materiam non remanere nudam in interitu animalis, si maneat cum antiqua forma mixtionis, quàm si dicatur, illicò formam cadaveris ab universali agente prodire, sine præviis dispositionibus.

RESPONDETUR, cum probandum sit, dari formam istam mixtionis, non erit conaturalius cum illa manere materiam, universalem etiam illud agens, producit non miraculosè illam formam, quia ad exigentiam ipsius materiæ, perentis non esse sine forma, ipsaque remanentia accidentia in abscessu aliorum, ad vitam requisitorum, incipiunt esse præviæ dispositiones, ad formam cadaveriam.

INSTAT QUINTO. Ad generationem substantialem, prærequiritur dispositio prævia & successiva, hoc autem non potest salvari in repentino interitu animalis.

RESPOND. Ut nullus est ita repentinus interitus animalis, quin qualem successiōnem admittat; ita consequenter poterunt tunc haberi aliquæ successive introductæ dispositiones, ad formam defectivam.

Deinde, quamvis ad inductionem formæ perfectivæ id requiratur, non tamen ad inductionem formæ defectivæ: cum enim forma perfectiva non sit nata, non nisi post hanc formam substantialem, sequi, non determinabit sibi eadem accidentia, sed omninò diversa, quorum inductio successione indiget, forma autem defectiva, nata est sequi non nisi post hanc formam, & quidem immediatè, hinc fit, ut possit determinare sibi eadem accidentia.

QUARTA RATIO. Si non darentur formæ partiales substantiales, diversitas hæc accidentium, & Organisationis debita corpori humano, non haberet aliquod principium intrinsecum substantiale, sed debet habere: nam formarum substantiarum existentiam, ex diversitate accidentium, supra inferebamus. Sequela autem probatur, diversitas hæc accidentium non posset referri in materiam primam, quia hæc indifferens est, ad has vel illas potius formas, non in animam rationalem, quia hæc ex se est indivisibilis formaliter, & indifferens ad omnia illa accidentia, quæ conveniunt homini. Deinde, ut urget Pontius, causa naturalis eadem applicata, eodem modò passò, ejusdem rationis, debet habere effectum ejusdem rationis, juxta illud: idem mangens idem semper facit idem; neque valet, quòd anima rationalis sit virtualiter extensa, hoc est, continens in se perfectionem formam.

formarum extenfarum, neque enim ex hoc, aut ullo capite imaginabili potest fieri, quod in hac parte materiæ causet accidentia, ſpectantia ad oculum aut carnem, niſi ponatur aliquid determinativum: impoſſibile enim eſt, quod poſſit ab aliqua cauſa provenire naturaliter, & non liberè, aliquis effectus, hic, diſtinctæ rationis, ab effectu qui producitur, ibi, niſi ponatur aliqua ratio particularis, ratione cujus, hoc competat ipſi hic, & non competat ipſi, ibi.

RESPOND. Quod inchoativè & educitivè diverſitas hæc accidentium, non poſſit referri in ipſam animam rationalem, educuntur enim hæc accidentia, etiam ante inſuſionem animæ rationalis, ab ipſa virtute formatrice factis, & continentur à forma embryonis, radicaliter autem poſſunt referri in ipſam animam rationalem, cui debentur hæc diverſa accidentia, ad quorum etiam educationem, poſtea concurrunt non ſub formalitate, quâ indiviſibilis eſt, ſed ſub formalitate, quod ſit principium tam diverſarum operationum, ad quas exercendas, pluribus heterogeneis indiget organis; & ſicut, quamvis illa ſit ſpiritualis, poſſeſt dare rationem vegetati & ſentientis, corporis que completis ita poſſeſt inducere in illa, tam diverſa accidentia.

QUINTA RATIO eſt: Si non darentur formæ partiales ſubſtantiales, tunc manus deberet dici homo; ſicut, quia non dantur formæ partiales in aqua, gutta illius, dicitur aqua.

RESPOND. Ariaga: Non ſemper nomen etiam totius homogenei, tribuitur parti, & ita folio alicujus libri, non tribuitur denominationi libri, guttæ non tribuitur denominationi maris; & ratio à priori eſt, quia ſunt ſæpè nomina, quæ ipſam integram rei ſubſtantiam ſignificant, & talis eſt vox homo, quæ non tribuitur manui. Deinde, quod gutta dicatur aqua, non ex eo provenit, quia caret formâ partiali ſubſtantiali, ſed quia caret formis accidentalibus diverſis, quæ quia competunt homini, plura, quàm manui, ſit, ut manus non poſſit dici homo, poſſit autem dici gutta aqua, aqua. Minus autem illud convincit, quando aliqui urgent, ex eo debere dari formas partiales, quia gravitas & motus deorsùm, non poſſeſt referri in materiam, nec in hominem in formam, quæ eſt ſpiritualis, quia hoc, ſufficiet referre, ſine formis ſubſtantialibus partialibus, in diverſum temperamentum.

Punctum Difficultatis II.

Fundamenta negantium Formas ſubſtantiales partiales.

PRIMUM FUNDAMENTUM eſt. Unius entis, unum eſt eſſe: ergo & una

forma, quia forma eſt, quæ dat eſſe; ergo ulterius, ſi vivens habebit plures formas, non erit unum per ſe.

RESPOND. Communiter unius entis debere eſſe unam formam, ultimo complementem & totalem, nec ulterius ſubordinatam; ſed non eſt neceſſe eſſe unam formam, hoc eſt, cum excluſione etiam formarum incompletarum ſubordinatarum partialium: & ſicut in composito Metaphyſico una eſt forma totalis Metaphyſica, & tamen, cum hoc ſtat, ut ſint plures ſubordinatæ formæ Metaphyſicæ, v. g. viſibilitas admirativitati, admirativitas rationalitati, vegetativum ſenſitivo, ſenſitivum rationali &c. ita etiam in composito Phyſico, nihil erit abſurdum, dari plures formas Phyſicas ſubordinatas, & utrobique ſalva erit ratio unius, ad quod ſolum attendit objectio.

SECUNDUM FUNDAMENTUM eſt. Forma perfectior continet virtualiter imperfectiores, ut tetragonum trigonum, ex ſecondi anima Textu 31. Ergo & anima, quæ eſt Forma nobiliſſima, continebit formas partiales, ergo ſuperflue ponentur.

RESPOND. Sinata ſit idem facere forma perfectior, quod facit imperfectior, ſuperflua eſt forma imperfectior, & ita, quia nata eſt id facere anima rationalis, quod facit ſenſitiva, & in ſuper plus, fruſtranea eſt in homine, forma ſenſitiva diſtincta. Sed non eſt ſuperflua forma imperfectior, ſi perfectior non ſit nata idem facere, quod imperfectior; & ita, non eſt ſuperflua forma caloris igni, nec quantitas animæ. Cum ergo forma totalis non ſit nata idem facere, quod formæ partiales, & cum, illâ abſcedente, maneat hæc, ſit, ut formæ partiales, non ſint ſuperflue.

Quod ſi quæras, quid operentur formæ partiales? ad hoc dici poſſeſt, quod diſponant, ut commodius anima operari poſſit: & quia anima, cum ſit forma perfectior, requirit diſpoſitiones perfectiores, quàm aliæ formæ, præcipuè cum has diſpoſitiones non repugnet eſſe ſubſtantiales, erunt ſubſtantiales, & contra intentum arguentis, probat argumentum excluſionem formarum accidentalium, utpote contentarum in perfectiori.

TERTIUM FUNDAMENTUM. Si darentur formæ ſubſtantiales materiales, anima, v. g. rationalis, non conſtitueret unum per ſe cum materia, ſed conſtituit: Ergo. Sequela probatur, quod advenit enti in actu, non conſtituit unum per ſe, ut fert commune axioma; ſed anima rationalis adveniret materiæ jam in actu poſitæ. Ergo.

RESPOND. Quod advenit enti in actu ultimo completo & totali, non conſtituit unum per ſe, licet quod advenit enti in actu incompleto, ſubordinato, & perfectibili, poſſit conſtituere unum per ſe.

¶ in 2

IN.